

Lumina Sătmăreană

On. Red. «Asociațiunea»

Loco (str. Șaguna 6)

Foaie săptămânală pei

PREȚUL ABONAMENTULUI:

Pe un an Lei 40—
Pe o jumătate de an „ 20—
Pentru străinătate 100—
Pentru America pe un an dolari 2—

Un număr 1 Leu.

REDAȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA:

Sibiu, strada Mitropoliei Nr. 45.

Redactor responsabil: Preotul Iosif Trifa.

ANUNȚURI

se primesc la administrația din strada Mitropoliei 45.

PREȚUL ANUNȚELOR:

Un șir petit 3 Lei pentru odată, dacă se publică de mai multe ori se dă rabatul cuvenit.

Papistașii.

În săptămâna trecută s'a ținut la Budapesta congresul catolicilor din Ungaria. Au luat parte toți nemeșii, grofii, baronii, și vlădicii bisericii papistașe, și au discutat cum ar putea aduce iar un Habsburg pe tronul Ungariei. Treaba lor, aducă-și-l, și facă ce vor în țara lor. Dar la acest congres s'a întâmplat și altceva ce ne privește pe noi. Ascultați cum a grăit acolo un vorbitor: «Papistașismul este singura putere a întregității Ungariei», (adece el este nădejdea că nu s'a spart pentru totdeauna fosta Ungarie). «Câtă vreme croatul e catolic, Jugoslavia n'are pace. Câtă vreme Slovaci și Rutenii sunt catolici, Cehoslovacia nu va putea dormi liniștită. Chiar dacă Croații și Rutenii nu știu vorbi ungurește, câtă vreme ei sunt catolici, sunt și unguri și cel mai bun apărător al întregității ungare»... De papistașii dela noi n'a amintit nimic vorbitorul, dar de bună seamă s'a gândit că nici Ardealul nu-i pierdut până mai este un catolic în el.

Și catolicismul dela noi de o vreme încoaci are ieșiri tot mai lămurite împotriva noii noastre țări. Dovadă încoronarea dela Alba-Iulia, dovada protestele lor împotriva împărțirii moșiilor.

Purtarea bisericii romano-catolice nu este cea corectă, din două pricini: 1. Papistașii spun că biserica lor este internațională, adece nu cunoaște hotărâ de țări și neamuri. Ca atare ea ar trebui să ajute pacea și înfrățirea popoarelor și nu să atâțe vrajba și ura între ele, așa cum o face acum. 2. Nici față de Reforma Arară, biserica romano-catolică nu s'a purtat și nu se poartă așa cum trebuie să se poarte o biserică a lui Hristos. Împărțirea moșiilor este o cerință a dreptății pentru că ele se împart celor săraci și lipsiți de pământ. «Creșteți și vă înmulțiți și stăpâniți pământul» zice Scriptura, dar biserica papistașă stăpâna singură milioane de hectară. Era datoria ei creștinească să le împartă celor ce însetau după pământ. Dar nu le-a împărțit, iar când a sosit vremea dreptății să le împartă ia, a început să strige și să protesteze.

Biserica cea adevărată a lui Hristos trebuie să aibă alte chemări și să facă alte isprăvuri decât cele ce le face azi biserica romano-catolică.

Ce așteaptă poporul nostru ardelean acum după încoronare.

Poporul nostru ardelean a așteptat încoronarea nu numai pentru bucuria și mândria ce i a adus-o acest praznic, ci și pentru alte cele.

Îndată după unirea Ardealului cu țara-mamă din 1 Decemvrie 1918, poporul nostru a început să întrebe «oare când se va încorona împăratul cel nou». Și din ce a trecut vremea el a întrebat tot mai stăruitor. De ce? De aceea pentru că în viața poporului nostru ardelean «împăratul» a avut totdeauna o mare însemnătate. Sus la împăratul s'a jeluț mereu poporul și dela împăratul aștepta dreptatea, chiar și atunci când dela Budapesta ne venia pământul drepturilor noastre. Războiul cel mare ne-a scăpat de împărații din Viena, dar în sufletul poporului a rămas mai departe chipul și amintirea împăratului așa cum și-l închipuia el: tare, drept și bun. Chipul acestui împărat, bun și drept, a trecut apoi mai departe asupra iubitului nostru Rege și iubita noastră Regină.

În Regele nostru iubit, poporul vede pe împăratul dreptății pe care și l-a închipuit și l-a așteptat el de veacuri și l-a cheinat în cântecele sale să vină să-i facă dreptate.

Când însă după vremurile pline de focul însufletirii din anul 1918, a venit ca un duș de apă rece împărăția Consiliului Dirigent și după el lanțul nesfârșit cu zăle tot mai mari de abuzuri și nedreptăți, po-

porul a avut clipe de îndoieli și dureri sufletești. S'a mângăiat însă în fața tuturor abuzurilor și nedreptăților cu vorbele: «bagseamă încă nu-i încoronat împăratul». Nu odată am văzut țărani plecând la drum să și isprăvească năcazuri și la întoarcere după zile în-treghi de umblete zădarnice i-am auzit proptindu-se în mângăerea: «bagseamă încă nu-i încoronat împăratul». Dar acum iubitul nostru Rege-împărat este încoronat și poporul nostru așteaptă după aceasta să vadă și să întâlnească dreptatea și rânduiala pe tot locul. Stăpânirea noastră să facă legi bune, înțelepte și drepte așa cum se cuvine unei împărății.

Dela praznicul încoronării, țărani s'au depărtat cu vorbele «no acum să vedem ce bine și ce schimbări or mai veni după ce s'a încoronat împăratul». Poporul așteaptă o schimbare în spre bine în tot mersul țării. Să se facă legi bune și stabile, adece mai stătătoare, pentru că noi nu înțelegem graba și nechibzuiala cu cari se fac și se schimbă legile. De multeori nu te poți răzumi într-o lege nouă de seara până dimineața și de aceea scade și respectul de lege.

Acum după ce iubitul nostru Rege și buna noastră Regină s'au suit pe tron după toată rânduiala unor împărați încoronați, așteptăm ca odată cu Ei și dreptatea, cinstea și omenia să se așeze în scaunele lor pe tot locul și prin toată țara.

P. Trifa.

Răspunsul ostașilor

— la proclamația (vestirea) Regelui. —

După moartea lui Moisi, Dumnezeu a trecut conducerea poporului israelitean în mâna lui Isus Navi, căruia i a poruncit: «întărește-te și te îmbărbătează, să nu te sperii nici să te temi, că cu tine este Domnul Dumnezeuul tău întru toate, ori unde vei merge».

La rândul său Isus Navi prin proclamație a dat de știre poporului hotărârea sa de a-i trece Iordanul și a-i conduce spre pământul făgăduinții.

În fața noului lor căpitan și stăpân, poporul lui Israil răspunzând cuvintelor adresate lui prin proclamație, a spus următoarele: «toate câte vei porunci nouă vom face și în tot locul unde ne vei trimite vom merge. Întru toate în care am ascultat de Moisi vom asculta și de tine, numai să fie Domnul Dumnezeuul nostru cu tine, precum au fost cu Moisi. Iar omul, care nu te va asculta și care nu va auzi cuvintele tale, care le vei porunci Tu, să moară; numai tu te întărește și te îmbărbătează».

Măria Ta! În sufletul nostru, cari ți am înveselit inima defilând înaintea lumii adunată în jurul Tău, tot acest răspuns s'a copt în momentul când crainicii la Alba-Iulia, în ziua mare și sfântă a încoronării Tale, ne-au dat de știre dorința și voința Ta de a ne stăpâni și conduce spre fericire și bună stare!

Poporul și oastea aleasă a lui Dumnezeu, gata de-a cuceri fie și prin luptă pacea făgăduită omenimii de Dumnezeu, suntem noi oștenii dintre Nistru și Tsa, dintre Dunăre și Carpați — fie că i-ți purtăm uniformă, fie că suntem răslășiți prin sațe și oraș; iar urmașul marelui nostru Moisi întemeietorul glorioasei noastre Dinastii ești Tu Stăpâne și Căpitan al nostru!

Lordul de sânge ca să unești toate semințiile noastre pe pământul promis Ție și nouă de Domnul, Tu l-ai trecut într'un marș victorios, — făurind astfel din sângele fraților de dincolo de Carpați, vărsat pentru eliberarea noastră din jugul veacurilor și din lacrimile fraților de dincoace de Carpați, vărsate de dragul și dorul Tău și ai Tăi; puternicul fundament pe care va sta «Casa Ta» și a urmașilor Tăi, pentru vecie, încurjurată de dragostea celui mai viteaz și blajin popor.

Măria Ta! Noi ți am auzit și i-ți vom asculta cuvântul. Mărtori să ne fie făuritorii Coroanei Tale de oțel! Auzi ne și Măria Ta răspunsul nostru, ca astfel să împlinim și unii și alții voia lui Dumnezeu.

Preotul căpitan Ion Dăncilă,
duhovnicul Școlii militare de Infanterie
«Principele Carol».

Știri din țară.

S'a deschis Parlamentul și va aduce legi cu privire la urcarea plății slujbașilor, la chemarea sub drapel a contingentului 1923. Se va aduce o lege care va da drept guvernului să răscumpere căile ferate particulare (care nu s'au de stat) și să le facă de stat. Se va schimba și legea contra speculei întrucât se vor mai aspri pedepsele, doară s'ar mai împușca astfel șpeculanții cari scumpesc vieța.

Ce fac partidele politice? Partidul național și cel țărănesc nici de data asta n'au intrat în parlament. Acum se înțeleg să facă o mai mare apropiere între oală. În 12 Noembrie Partidul Național spune că-și va ține Congresul la Alba-Iulia.

Incolo nimic mai nou decât tot certe și batjocuri între partidele politice.

Cei cu stările din Răsărit?

Primejdia a trecut, întrucât Grecii s'au supus hotărârilor luate în orașul Mudania și au început să ia-ă din Tracia. S'a retras și Anglia și în Constantinopol au intrat iarăși Turcii. Acum au rămas Marile Puteri să se întâlnească la un sfat de pace în Lusanne, unde vor hotărî amănunțit asupra strâmtorilor dela Dardanele precum și asupra novelor hotărâri dintre Turcia și Grecia.

Din războiul greco-turc a câștigat foarte mult Turcia și Franța care a sprijinit-o. A pierdut Grecia și Anglia care a spesat foarte mult cu înarmările și pregătirile împotriva Turcilor. Politica Franței a eșit biruitoare acum la Răsărit și această biruință l-a bucurat și pe Loyd George ministrul președinte al Angliei. În locul lui a ajuns acum Bonar Lav.

„O neiertată greșală“

Despre greșala Vlădicilor uniți, cari la praznicul Incoronării n'au voit să intre în biserica încoronării, ci au sfat afară «după ușa» cu papistași, marele învățat N. Iorga scrie următoarele:

După ce arată că în biserică intraseră trimișii tuturor bisericilor: săsești, ungurești, jidane, turcești, — Iorga întreabă mai departe:

«Și biserica unită? Biserica blăjană care timp de două veacuri întregi a luptat pentru izbăzirea neamului din robia a cărei sfărâmare se serbează astăzi? Ea, care prin scriitorii ei profeti a ținut stâlpul de foc prin care s'a îndreptat în cursul lungii ei rătăcirii prin pustie? Această Biserică a cărei legătură cu însăși vechea Romă a avut o singură îndreptărire: învierea amintirilor romane și întărirea noastră națională prin aceste amintiri.

Biserica lui Ioan Inochentie Micu, martir pentru neam, a lui Samuil Clain, lui George Șincai și lui Petru Maior, chiar a lui Șuluț, frate în 1848 cu ortodoxul Șaguna, stă după ușă, înțelegeți: după ușă, alături cu nuntialul, și alături și cu episcopul maghiar Majláth și cu clericii lui. Afară în prividor, ca să nu se spurce prin contactul cu ortodoxia care, religia atâtor milioane în România Unită, cutează a fi și a voi să rămâie Biserică de Stat. Un ordin dela Roma o telegramă... Dar decând Papa poruncește în afaceri naționale unei Biserici care întâi e a noastră și apoi a lui, întrucât n'are cu dânsa altă legătură afară de recunoașterea dogmei, și de dreptul numirilor, și încă numai cu voia acestui Rege ofensat astfel??

Și cum? nu s'a găsit unul să frângă de genunchi o cârjă care nu s'ar putea păstra fără a jigni Rege și Popor în momentul supremei concentrări naționale? Mult timp va apăsa asupra Bisericii unite amintirea acestei *neiertate greșeli*, care tinde a o isola de inima neamului nostru care este una singură?..

în jurul împărțirii moșiilor.

Un protest ce trece hotărârea răbdării noastre.

Se știe că biserica romano-catolică a avut mari moșii în vremea fostei Ungarii și de aceea, sosind acum vremea dreptății care dă pământul în mâinile celor mulți cari îl muncesc, pe ea o doare mai mult împărțirea moșiilor și cu toate privilegiile protestează împotriva ei. Dar dintre multele proteste ce le-a ridicat biserica romano-catolică împotriva Reformei Agrare, le întrece pe toate cel făcut de *episcopul Glatfelder* din Timișoara.

Ascultați ce zice acest episcop într'o pastorală adresată preoților săi: «În vremurile tulburi din anul 1918, mi-am ridicat mereu cuvântul împotriva împărțirii pământului bisericii noastre și nu trebuie să tăcem nici acum... La nici un fel de sărbătoare a împărțirii pământului voi (preoților) să nu luați parte, ci să protestați împotriva împărțirii pentru că nu cumva mai târziu să ni se spună că prin tăcerea noastră ne-am învoit la împărțirea moșiilor noastre. *Legea care ne i-a moșiile bisericii este o tiranie și o moștenire a revoluției (!) ca în Rusia.* Înaintea acestei legi nu ne putem închina cu smerenia ce i se cuvine dreptății ci împotriva ei trebuie să protestăm mereu, pentru că, încheie episcopul: *«puternicii pământului vin și se duc, (a földi hatalmasak jönnek, mennek, asta ca și când ai zice: Împărăția noastră-i iaca așa, de azi pe mâine) dar cuvintele Domnului cele descoperite lui Moise între tunetele și fulgerile muntelui Sinaia trebuie să rămână, și noi preoții trebuie să le vestim printre orice furtuni trecătoare ale pământului»...*

Cetind aceste rânduri, îți vine să te întrebi: 1. Oare cum poate un episcop să scrie așa ceva în o țară ce-și are legile și orânduile ei? 2. Moșiile trec în mâinile celor mulți și săraci și oare o biserică-mamă și păstorii ei așa trebuie să se poarte față de o lege ce dă pământ celor săraci și lipsiți??

Și acum la urmă încă o vorbă: cu acest Glatfelder au făcut Vlădicii *români* dela Blaj ortăcie la Alba Iulia în Duminica încoronării ca să nu intre în biserica încoronării!!

Plata pământului împărțit.

E îndeobște cunoscut că Statul ajută cât poate și cum poate pe țărani improprietați, dându-le puțința să și plătească în rate pământul primit. În același timp însă el nu poate lăsa — cum am zice — pe drumuri nici pe vechii proprietari, ci le plătește și lor câte-o sumă anumită în fiecare an. Infelul acesta statul își îngreuiază sarcinile bănești anual cam, cu 700 de milioane de Lei.

Țărani mai înstăriți, cari vor plăti *deodată* pământul ce li s'a dat, vor primi la mână fără întârziere hârtia de întabulare, adică de trecere pe veci a locului pe numele lor.

Cei cari nu vor putea plăti tot, vor plăti între 20—75 la sută din prețul scris în tablou, fiecare după puterea lui.

Plătindu-vă dar pământul cât mai degrabă, veți ușura și sarcinile atât de mari ale statului și în același timp veți scăpa și voi de o datorie de care mai curând ori mai târziu tot trebuie să vă achitați.

Unele-altele.

I-a prins la fotograf cu peana...

Părintele I. Moța în gazeta sa dela Orăștie «Libertatea», i-a prins la fotograf pe vlădicii papistași și uniți cari n'au vrut să intre în biserica încoronării, foarte ni merit așa:

«Episcopii papistași unguri n'au vrut să intre în biserică, ci s'au așezat în tribuna diplomaților. Toată lumea s'a mirat când i-a văzut unde se așează. Dar iacă vine un stafet din biserică și-i poartă în lăuntru. Ei spun că — nu intră, «dogmele» nu-i lasă, stau aici afară, numai pân'aci pot da cinste Regelui de a veni și a se uita de departe la încoronarea «civilă»...

Stafetul vede între Episcopii unguri și pe Metropolitanul Blajului Dr. Sucu cu 3 Episcopi ai săi: Frențiu, Hossu și Niculescu. Li poartă să intre dară Sfințele lor, căci au păstrate locuri de onoare. I se răspunde că — nici ei nu pot intra. Stafetul merge și spune ministrului de Culte ce a aflat. Acela trimite alt stafet, ca să vie în biserică cel puțin episcopii *români*. Nici acela nu-i poate îndupleca. Atâta au făcut doară, ca de lângă tribună, de jos, să urce cel puțin în tribuna Diplomaților și a solilor străinătăți. Asta au primit-o și s'au urcat toți pe tribună. Aci un Vlăd c ungur se plimba apoi dela un capăt al tribunei la altul, cu 2 nemeși unguri, ceva baroni ce l'însoțeau, și povesteau câte toate, — vădit tâlcuiau că ce bine a fost pusă la cale «lovitura» de a vătămă sărberea asta «valahă» prin respingerea invitării de a intra în biserică...

Toți capii celorlalte confesiuni erau în biserică. Numai pe Majláth nu l'lasau «canoanele» să intre în aceasta biserică. *ridicată pe locul bisericii lui Mihai Viteazul, pe care ei, papistașii, au ras-o de pe fața pământului*, ca nici urmă și pomenire de ea să nu mai fie! Cum să intre el acum în aceasta, care se înalță atotbiru toare și strălucitoare, pe locul celei stărpite de ei și vestind de azi incolo biruința celor umiliți, pe cari înălțau-i-a Domnul peste asupritorii lor?!

Din isprăvile (mai bine zis rușinile) politicele noastre.

Precum se știe, politica nu ne-a cruțat nici măcar praznicul Incoronării. Noi cari stăm peste partide și certele lor, am fost de părere că măcar în Duminica Incoronării să înceteze certele politice, să se bage săbiile în teacă și să mergem toți la Alba-Iulia. Dar n'a fost așa și rău a fost că n'a fost așa. Iată de ce. În dieta din Peșta a ajuns vorba și despre încoronarea dela Alba Iulia. Și știți ce s'a întâmplat? Un deputat ungur (Szi ágyi S) s'a ridicat și a spus că «Ardealul n'a luat parte la încoronare și nu recunoaște încoronarea». Ca *dovadă* a cetit în casa țării din Peșta Manifestul Partidului Național prin care a făcut de știre în țară de ce nu poate lua parte la încoronare. «Dacă partidul național n'a luat parte la încoronare — a zis deputatul Szilágyi — apoi asta e un semn că Ardealul nu vrea (!) să recunoască stăpânirea și înmărmărită cea nouă» (adecă i-am vrea pe ei!).

Iată ce isprăvuri și ce rușine ne face politica noastră de partid!

De ce se ciocnesc trenurile?

În numărul trecut am scris și noi despre grozava ciocnire de tren dintre București și Constanța, care ciocnire a omorât 15 oameni și a schilăvit vre-o 50. Acum stăpânirea a făcut cercetare aspră să afle pe cel care poartă vina acestei nenorociri. Știți pe cine a aflat? pe sluga dracului: Beutura, beția. Oficios s'a constatat că personalul trenului a fost «într'o stare tulburată de prea multă beatură». Acum stăpânirea a dat ordin aspru să nu mai umble beți mânătorii trenului. Dar ordinul nu va face mare ispravă până ce stăpânirea nu va închide și fabricile de făcut beatură așa cum au făcut țările ale cuminți: America, Anglia și mai ales până când oamenii înșiși nu vor băga de seamă că beuturile și bețiile sunt botezul dracului și cine se botează cu ele intră în slujba și voile Diavolului. Beutura și beția este cea mai bună armă a Satanei cu care omoară trupul și sufletul oamenilor. La Constanța, Rachiul, sluga Dracului, a omorât 150 oameni și a schilăvit 50, dar pe câți oameni beutura îi omoară și îi schilăvește de vii?

«Temeți vă de acel ce poate să vă omoară sufletul, zice Evanghelia și acela este beutura, beția...

«Cine arează neleguire va secera răutate și va mânca roada minciunii». (Osia 10, 12)

Evangelhia de Duminecă: pilda sămănătorului.

«Zi-s'au Isus pilda aceasta: Ieșit-a sămănătorul să samene sămânța sa. Și sămănând el, una a căzut lângă cale și s'au călcat și pasărele cerului o au mâncat. Și alta a căzut pe piatră, și dacă a răsărit s'a uscat, pentrucă n'avea umezeală. Și alta a căzut în mijlocul spinilor, și crescând spinii o au înecat pe ea. Și alta a căzut pe pământ bun, și crescând a făcut rod însutit. Acestea grăind, a strigat: cel ce are urechi de auzit să auză. Și l-au întrebat pe el ucenicii lui, zicând: ce este pilda aceasta? Iar el au zis: vouă este dat a ști tainele împărăției lui Dumnezeu, iar celorlalți în pilde, ca văzând să nu vădă, și auzind să nu înțeleagă. Iar pilda este aceasta: sămânța este cuvântul lui Dumnezeu. Iar cea de lângă cale sunt cei ce aud apoi vine diavolul și ia cuvântul din inima lor, ca nu cumva crezând să se mântuiască. Iar cea de pe piatră, sunt cei cari când aud, cu bucurie primesc cuvântul; dar aceștia rădăcină n'au cari până la o vreme de ispită se leapădă. Iar cecece a căzut în spini, aceștia sunt cari au auzit, dar cu grijile și cu bogățiile și cu dulcețurile vieții acestea umblând, se înneacă și nu săvârșesc roadă. Iar cea de pe pământ bun, aceștia sunt cari cu inimă bună și curată auzind cuvântul, îl țin și fac roadă întru răbdare. Acestea zicând striga: celace are urechi de auzit să auză». (Luca cap 8 vers 5—16).

Una dintre cele mai frumoase evanghelii este aceasta pe care a tălcut-o însuș Mântuitorul Isus. Tălcuirea ce i-a dat-o Hristos se potrivește și azi întocmai ca atunci. Sămânța cuvântului dumnezeiesc se sămână mereu și azi, și pământul inimii oamenilor îi tot așa de rău și azi, dacă nu încă și mai rău ca atunci.

Cele trei feluri de pământ rău amintite în evanghelie, le avem și azi. Cel mai rău este cel dintâi, adică inima *cale bătută*, care nu primește de loc sămânța. Acela tă inimă o au aceia cari petrec cu stăruință în păcate și nu vreau să audă de îndreptare.

Avem apoi și pământul cel plin cu *pietri*. Pietriile din pământul inimii noastre sunt păcatele și patimile cele grele: zavista, beția, desfrânarea, lăcomia... cari împedecă creșterea și rodirea seminței cuvântului. Al treilea fel de pământ rău este cel înecat cu spini și înecați de spinii grijilor și plăcerilor lumești avem și astăzi destui.

Care să fie oare pricina că este atât de mult pământul inimilor rele și atât de puțin al celor bune? Acela că nu ne îngrijim și de ogoarile sufletului nostru. Mai mult ca oricând, în vremurile noastre au înfelenit ogoarele sufletești și s'au umplut de spinii, pietriile și buruienile păcatelor.

Plugurule! Ogorul tău fără munca ta nu dă decât burueni, tot așa și ogorul tău sufletească fără îngrijirea ta de el. Dar pe lângă muncă, ogorul mai are lipsă și de sămânță bună ca să-ți poată răsări pâne. Tot așa și ogorul sufletului tău are lipsă și de sămânța cuvântului lui Dumnezeu. Mai trebuie însă ceva și pe lângă muncă și sămânță: darul Cerului de sus: ploaie și căldură la vreme. Așa și ogoarele sufletești au lipsă și de ploaia și căldura darului de sus. «A lui Dumnezeu pământ de arat suntem noi» zice apostolul Pavel (1 Corint. 3, 9) și când tu îți arat pământul inimii tale, l-ai sămănat cu sămânța cuvântului și s'a pogorât peste el ploaia și căldura darului ceresc, atunci ești pământul cel bun carele roadă din belșug va face.

Rugăciune. Vino Sămănătorule Doamne să sameni sămânța Ta și în ogorul inimii mele. Iată pământul inimii mele te așteaptă. L-am stropit cu lacrimi și acum simțesc că «s'a înfierbântat inima mea» (ps. 38), simțesc «că s'a aprins inima mea» (ps. 72) și «sufletul meu așteaptă spre cuvântul tău» (ps. 129). — «Gata este inima mea Dumnezeule, gata este...» (ps. 107). Seamănă întrânsa cuvântul Tău care să «mă vieze» și să «înfiorească deșertul inimii mele» (Isaia 35).

1. Tălcutor.

Doi sămănători.

Pilda din evanghelia de Duminecă ne spune că Dumnezeu este sămănătorul, iar sămânța este cuvântul Lui. Dar, să luăm aminte, că mai este încă un Sămănător: Diavolul despre care zice o altă evanghelie că și-a sămănat noaptea neghina sa printre grâu. Satana își seamănă și azi neghina printre oameni. Minciuna, clevețele, batjocorile... sunt tot atâtea semințe de neghină din hambarul Dracului. Și lucru trist: neghina dracului parcă mai iute prinde. O minciună sămănată seara, o găsești înflorită și înspicată în 10 spice dimineața.

Creștinilor! Nu uitați că sunt doi Sămănători. Feriți-vă pământul inimii voastre de neghina Satanei.

Creștinul cercetează-te cu deamănuntul în ce stare se află pământul inimii tale. «Face pământul inimii tale spini și pâlămidă» (Evrei 6, 7) sau roduri de fapte bune? De te simțești între cei înecați de spini sau învățoși de păcate apucate degrab ca «să arezi pământul cel înfelenit al inimii tale» (Ieremia 4, 3). Ca să l poți ara, stropște-l mai întâi cu lacrimile părerii de rău pentru păcatele tale. Făcând așa «pământul cel pustiu și fără de apă» al inimii tale se va înmuia și se va trezi în el un dor, o sete, o așteptare, o rugare după ploaia darului de sus. Când dorul și setea le vei simți aprinse în sufletul tău, atunci să ști că arătura inimii tale este gata și vei putea și tu striga cu psalmistul: «gata este inima mea Dumnezeule, gata este...» (psalm 107, 1).

Creștinilor! Mare putere este în sămânța cuvântului lui Dumnezeu. «Precum se pogorâ ploaia din cer și nu se întoarce până când adapă pământul și îl face de rodește, așa va fi cuvântul meu, zice Domnul...» (Isaia 55, 10, 11). «Au nu sunt cuvintele mele ca focul ce arde și ca ciocanul ce taie piatra?» (Ieremia 23, 29). Această putere trebuie să o aibă și cuvântul lui Dumnezeu în pământul inimii noastre. Și tu, cetitorule, trebuie să simțești cuvântul lui Dumnezeu ca pe focul ce te aprinde spre dragostea Lui și-ți aprinde scaii și spinii păcatelor din ogorul sufletesc. Ca pe o sete zilnică trebuie să-l simțești și ca pe «ciocanul ce sparge pietriile» păcatelor din pământul inimii tale. Cuvântul lui Dumnezeu trebuie să rodească în pământul inimii tale căci altcum «pământul care a beut ploaia de sus, dar în loc de roadă a făcut spinii și pâlămidă, se blastămă» (Evrei 6, 7).

Plugurule! Sămânța ce o arunci tu în pământ «rodește mai întâi paiu verde, apoi spic și după aceea grâu deplin în spic» (Marcu 4, 28). Așa și sămânța cuvântului dumnezeesc trebuie să rodească fapta bună până la sfârșit, altcum dacă se oprește numai la paiul vorbelor sau florile rugăciunilor, încă nimica nu ai făcut pentru mântuirea ta sufletească.

„N'avea umezeală“...

Așa zice pilda evangheliei de Duminecă despre pământul cel plin cu pietrii, că n'avea umezeală și din această pricină s'a uscat sămânța căzută în el. Să luăm aminte! Și pământul inimii noastre trebuie să-și aibă umezeala sa: mila, bunătatea, dragostea.

Creștinul Cercetează-te și decumva și și tu ești dintre cei cu inima uscată, pleacă-te în genunchi și te roagă: «vai mie, căci am păcătuit, de aceea bolnavă este inima mea». (Plângeri 5, 17). De te vei întoarce «Domnul va stropi peste tine apă curată, va scoate din tine inima cea de piatră și va pune Duh nou înăuntrul tău» (Ezechiel 36, 25).

Două noutăți cu tălc.

Rugăciune cu furt...

Intr'o gazetă dela Cluj («Ujság») cetesc următoarea știre:

«Ieri a fost prins aici la Cluj un tâlhar, cu numele Nalek Ezre. Acest tâlhar a furat pe rabinul (șoactăru) din Egreș într'un chip deosebit așa că s'a dus la el și, zicând că vrea să se roage lui Dumnezeu, l-a rugat să i dea puțin haina de rugăciune (jidani când se roagă iau peste iei un fel de haină largă). Rabinul l-a ascultat, i-a dat haina și tânărul luându-o pe el, s'a așezat lângă fereastră și a început să se roage. Dar din întâmplare lângă fereastră era un scrin și tâlharul, ajutat de haina rugăciunii, l-a deschis și a șterpelit din el un orogiu și mai multe lucruri de aur în valoare de sute de mii lei. După ce Nalek și a gătat «rugăciunea», a mulțumit frumos rabinului și s'a cam dus. Mai târziu, rabinul, aflând scrinul gol, a înștiințat afacerea la poliție care acum l-a prins pe hoțul cel îndrăsnit»...

Unii vor râde de această știre, dar ea este nu numai de râs, ci și de învățătură. Să ne cercetăm, oare nu cumva și noi, în chipul tâlharului de mai sus, cu haina rugăciunii ne acoperim numai păcatele și faptele noastre cele rele. De câte ori după rugăciunea noastră nu urmează și fapta cea bună, ci cea rea, și noi tot așa suntem.

Un morar îmi spunea odată că o femeie venea totdeauna cu psaltirea la moară și cetia psalmii lui David așteptându-și măcinisul lângă coșul morii. Frumos lucrul! Numai cât îl strica ceva. Și anume morarul spunea că a băgat de seamă, că de câteori răsunau psalmii mai tare, femeia își împănă mâinile în coșul celalalt și trecea din făina altora în a ei. Iată o pildă din cele multe care arată că și azi mulți, în chipul lui Nalek, se îmbracă cu haina rugăciunilor numai ca să poată mai ușor păcătuți în fața și ochii oamenilor.

Cetitorule! la seama cum îți faci rugăciunea ta. Rugăciunile tale să fie florile cele bune cari *leagă roadă* de fapte bune. Rugăciunea nu poate petrece laolaltă cu păcatul. Ori rugăciunea omoară păcatul, ori păcatul omoară rugăciunea. Rugăciunea ta să fie omorătoare de păcate.

Zgârciu pentru bani...

La o bancă din Cluj s'a prezentat mai în vară o femeie (Vermeș Carolina) și spunând că are de făcut o călătorie mai lungă prin Europa, a depus acolo o sumă mai mare de bani. Dar după câteva săptămâni ajungând prin Germania a văzut că Marca Nemților scade grozav și a auzit că și Leul dela noi tot așa slăbește. De frică să nu-i scază banii, a grăbit repede acasă și a alergat la bancă. Cum a intrat pe ușa băncii a întrebat «ce-i cu banii mei?» «banii mei»... Bancherul tocmai se pregătia să-i spuie vestea bună că banii ei stau bine. Dar abia a apucat să spuie câteva vorbe și doamna, frământată de gândul și teama că i-ar fi scăzut banii, a început a tremura și a se strâmba de te lua o groază. Din asta a căpătat o boală grea: zgârciu cu tremurătură și a trebuit dusă la spital unde zace greu bolnavă.

Tălcul acestei știri este acesta: Femeia de mai sus nu cunoștea o altă comoară decât banii ei dela bancă. La gândul că ar fi pierdut aceasta comoară s'a tulburat de moarte pentrucă n'avea în suflet cealaltă comoară, sufletească, care nu-l lasă pe om niciodată să se tulbure. Mulți și din creștinii de azi sunt în chipul femeii de mai sus. Strâng comori trecătoare și își pun inima în ele, deaceia sunt oamenii de azi atât de nepăsători față de comorile sufletului. Dacă în calea creștinilor de azi ar eși cineva fără de veste cu vorba: «omule, ți-ai pierdut sufletul», ce gândiți, că ar zice oamenii? Cei mai mulți ar râde ca de un smintit de omul acela, însă mulți, foarte mulți ar căpăta zgârciu și tremurătură la vestea că și-au pierdut banii.

Așa zice Scriptura: «Unde este comoara ta, acolo va fi și inima ta». (Matei 6, 21). Isus și învățăturile Lui să fie comoara noastră!

Calendarul săptămânii.

* Noembrie 30 zile. *

Zilele săpt.	Calendarul vechiu	Calend. nou
Dum.	16 Muc. Longin	29 Narcis
Luni	17 Păr. Osiu	30 Claudiu
Marți	18 S. Ap. și Ev. Luca	31 Wolfgang
Merc.	19 Proroțul Ioil	1 Nov. T. S.
Joi	20 Muc. Artemiu	2 Pom. Răpos
Vineri	21 Cuv. Ilarion	3 Hubert
Sâmb.	22 Păr. Averchiu Epis.	4 Carol Bor.

Târguri. In 29 Octomvrie: Bătania (jud. Arad), in 30: Borgo-Prund, Chiochiș, (jud. Solnoc-Dobâca), Deva, Marpod, Păpăuț, in 31: Agârbiu (jud. Târnava-mare), Bandul de Câmpie, Nadeșul-sășesc, in 1 Nov.: Draos, Sângeorgiu-l-săs., in 2: Cluj, in 3: Arad, Berchez, Zeteleaca, in 4: Câmpeni, Făget, Iernuț și Sighișoara.

Știrile săptămânei.

Speculă și cu mărcile de încoronare. Precum și noi am amintit la gazetă, din privilegiul încoronării s'au comandat din Germania mărci postale și umit făcute pentru amintirea încoronării. Mărcile au sosit și sunt foarte frumoase. Sunt 7 feluri de mărci și pe ele sunt puse chipurile Regelui, Reginei, biserica încoronării, Mihai Viteazul. Dar acum pe când să le cumpărăm și să le avem de amintire, ce să vezi? Un lucru urât: speculanții au pus mâna pe ele și au făcut bursă din ele, adică cine dă mai mult, numai acela le poate avea. Prețul celor 7 bucăți de mărci ar fi 7 Lei, dar acum prețul lor a sosit până la 700—800 lei, ba și până la 1000 lei. Așa ne-a furat specula și aceste semne de amintire ale încoronării. E lucru de mirat cum de nu s'a îngrijit guvernul ca măcar din această speculă să câștige statul ceva pentru a mai întoarce din spesele sutelor de milioane făcute cu încoronarea. Cu bună cumpeneală guvernul ar fi putut acoperi aproape toate spesele încoronării cu mărci postale scoase și împărțite la vreme. Acum însă nu câștigăm nici noi, nici statul, ci numai câțiva speculanți.

„Moșii și-au făcut datoria față de serbările încoronării și au plecat în număr mare spre Alba Iulia. Nu și-au făcut însă datoria și cei incredințați cu bunul mers al praznicului. Pe mulți, foarte mulți moși plecați la Alba-Iulia, trenul nu i-a putut încăpea, iar pe cei cari au ajuns la Alba-Iulia nu era nime să i îndrepte, să le rânduiască un loc anumit... Așa ne scrie un moș dela Zlatna și are toată dreptatea. La Alba-Iulia s'a adeverit cu vârf și îndesat că nouă Românilor ne lipsește o însușire: rânduiala, organizația.

„Plătesc Românilor.” Jidani crășmari din Bandul de Câmpie au înaintat jalbă la Ministru pentru că li s'a cerut prea mult din partea dirgătorilor pentru traducerea pe românește a firmelor dela crășme (adecă tablele pe cari să scrie numele omului care are drept să betegească pe oameni cu șpirit, vinars, bere, vin...) Ministru nu le-a luat în seamă jalba și le-a trimis înapoi hârtiile, dar atare scriitoras mai șugubeș din cancelarie, ca să mângăie pe jidani, a scris cu plevasu în dosul hârtiilor: «plătesc Românilor», adecă: nu fiți supărați jidaniilor că vă scoateți voi spesele dela Românilor cari vor bea și se vor îmbăta la voi în crășmă. Și așa Ifig și Sloim își vor scoate spesele din punga Românilor. Ca să mai scoată pe lângă spese și ceva «câștig», jidani vor băga apă în vin și cătran în vinars, ca să se facă mai mare coraja Românilor. Cine are urechi de auzit să auză.

La America, peste apă, prin aer. In America o societate de oameni s'a apucat să facă un fel de aeroplan vapor care să treacă pe oameni încoaci și încolo peste Ocean, sus prin aer. Acest aeroplan va putea duce — deocamdată — 100 de oameni și va fi așa făcut ca ceice vor călători în el să aibă încăperi pentru mâncat, cetit și dormit, ca și în vapor. Vom mai ajunge și minunea această!

Cea mai potrivită pedeapsă. Și la groznică ciocnire de tren dintre București-Constanța s'au aflat — ca și la Valea Largă — pungași cari au început să fure inelele din degetele morților și răniților. Dar călătorii acum au fost mai băgători de seamă și când au observat isprava păgânilor și mișeilor, au sărit asupra lor și le au tras o bătaie așa de bună că au ajuns și ei la spital — într'un loc cu răniți pe cari li jefuiseră. Acum așteaptă și ei în rând cu răniții ceilalți să li se tămăduiască oasele bătute.

Așa le trebuie!

Ploi. Din toate părțile țării vin știri de prea multe ploi cari împedecă sămănatul și în ținuturile unde sunt vii, strică și cu esulul. In părțile mai muntoase ploile sunt amestecate cu zăpadă.

Dealtcum de câțiva ani încoaci par'că și vremea umblă tot într'aeri: când trebuie ploaie, bântue seceta iar când trebuie vreme bună, plouă întruna. Dar să nu ne mirăm de umbrirea cea nepotrivită a vremii. Umblă și ea acum, după purtările noastre.

La purtările rele, înzadar așteptăm vreme bună.

Prețul nucilor. Se dă cu socoata că anul acesta vom avea o recoltă de cam 5000 vagoane nuci, din cari se vor exporta 2000. Prețul lor e diferit după ținuturi. Prețul de mijloc e cam 15 Lei kilogramul pe loc, iar duse la gară 20 Lei.

Valuta (prețul) banilor. Târgul banilor stă așa:

1 dolar american	cu Lei	158.—
1 franc francez	„	11.—
1 dinar sârbesc	„	2.50
100 coroane ungurești	„	6.50
100 mărci nemțești	„	4.—
100 coroane austriace	„	—22

Leul s'a ridicat la 920 centime (bani) francezi. Marca Nemților a scăzut foarte mult. A fost întrecută și de coroana Ungurilor.

Cum umblă târgurile? Leul s'a mai ridicat ceva și da a va merge mai mult înainte decât îndărăt, apoi vor mai scădea ceva prețurile. **Bucatele** se plătesc cam așa: grâu, 100 kilograme cu 380—420 Lei, curuzu cam ca și grâu, săcara 350—380. crumpenele 100—120, fănuul 80—120 paiele 40—60 Lei. Zărele scriu că la Cluj, grâu mai lesne de 500 Lei nu se poate afla.

Vitele, cu 1000—1600 Lei suta de kilograme boi de tăiat, iar vacile cu 600—1000 Lei, viteii cu 1000—1200 și porcii cu 2400—2800 suta de kilograme carne. La Cluj s'au șters prețurile maxime puse pe carne și acum în târgul slobod 1 kilogram soare se află cu 60 Lei, 1 kilo slănină 48 Lei iar carnea de vită dela 16 Lei în sus până la 35.

Vinul vechiu se plătește cam cu 1200—1600 Lei suta de kilograme, iar cel din anul trecut cu 600—1200 Lei. Despre vinul din anul acesta rapoartele spun că va fi slab și puțin.

Poșta Redacției.

Pr. Vasile Șpan Lupșa. Numerile de probă și s'au trimis. Propaganda ce o faci pentru răspândirea «Luminei» ar putea servi ca pildă și altor frați. Primește mulțumirile noastre!

P. L. In numărul viitor. — *I. Bunea Iacobeni.* Numerile se află — *Costina Ș. Helmagiu.* Foaița se trimite regulat. — *Mureșan, Năsdău și I. Cucu cassar Hăghig.* Banii i-am primit.

CLOPOTE

pentru biserici în toate mărimile, garanție 50 ani cu prețul de Lei 75 kgr.

Reprezentantul pentru Ardeal:

Silviu Popescu,

(22) Sibiiu, strada Gropii Nr. 15. 2-2

AVIZ!

BANCA CENTRALĂ

FILIALA — SIBIIU

S'A MUTAT

cu biourile sale în

Piața Regele Ferdinand Nr. 14

unde s'a aranjat modern și corespunzător situației sale.

Nici în Strada Cisnădiei Nr. 7, II,
și nici în Strada Turnului Nr. 33

NU MAI ARE BIUROURI ȘI CASSA.

Exclusiv în

Piața Regele Ferdinand Nr. 14

se primesc de acum înainte

★ **DEPUNERI PE LIBEL** ★

cu 5 $\frac{1}{2}$ % și 6% netto.

5-6

Darea după interese o plătește institutul.

SCHIMB DE DOLARI

și alte valute totdeauna cu cele mai culante cursuri.